

PÁLYÁZATI FORMANYOMTATVÁNY

1. A település neve: **Százhalombatta**
2. Röviden a településről (max. 100szó)

Százhalombatta a Dél-Budai kistérség meghatározó jelentőségű települése, Budapesttől mintegy 30 km-re fekvő, közel húszezer lakosú fejlett kisváros. Modern ipari város, és régészeti lelőhelyekben gazdag település. Fejlett infrastruktúra, jól felszerelt intézményhálózat, alacsony munkanélküliség jellemzi. A városban kimagasló a kulturális és sportélet, sok lehetőség van a szórakozásra, kikapcsolódásra. Megannyi ellentmondás egy mai modern kisvárosban, Magyarországon, Budapest vonzáskörzetében, az új évezred küszöbén. Hogyan lett egy szerb-magyar vegyes lakosú kis Duna parti faluból közel húszezres ipari város? Az ország minden tájáról érkezett betelepülők alakították a helyi társadalmat, kultúrát, hogy Százhalombatta egy erős, vonzó, versenyképes város lehessen, mely fenntarthatóan és harmonikusan fejlődik.

3. **A jó gyakorlat a pályázati kiírás alábbi területére vonatkozik** (kérjük x-szel jelölni a következő felsorolásból):
  1. Legjobb közfoglalkoztatási gyakorlat
  2. „Családért és közösségért” Roma nők társadalmi szerepvállalásának jó példái
  3. Helyi polgárőrség és az önkormányzat együttműködése **X**

4. **A jó gyakorlat elnevezése**

„Ha teheted, szedd! Tedd szebbé, egészségesebbé környezeted, így lehet csak élhetőbb szeretett lakóhelyed!”

5. **Adjon rövid összefoglalót a jó gyakorlatról**

(max. 200 szó terjedelemben – kérjük vegye figyelembe, hogy amennyiben pályázata a döntőbe kerül, ezt a rövid leírást szeretnénk használni sajtócélokra is)

A polgárőrség alapfeladata a jogszabály szerint a helyi közrend és közbiztonság védelme, közterületi járőrszolgálat és figyelőszolgálat ellátása, valamint a jelzőri tevékenység. Sokszínű az önkormányzattal az együttműködés igazán akkor, mikor a jogszabály alapfeladatok és önkéntes alapfeladatokon túl, további, a város életében fontos szerepet játszó közszolgáltatási feladatokban is tud segídezni. Az önkormányzatnak törvényben foglalt közfeladat többek között a köztisztaság, és a települési környezet tisztaságának biztosítása. A város elsődlegesen az általa alapított gazdasági társaság útján biztosítja a fenti feladatait, azonban elengedhetetlen, hogy a helyi polgárőrséggel való összefogással és együttműködéssel olyan erőforrásokat hívjon segítségül, mely hatékonyan képes felismerni, jelezni, és elhárítani is a személtelhelyezéssel és hulladéklerakással kapcsolatos akut problémákat. Százhalombatta Város Önkormányzata már 2011. elején együttműködési megállapodást kötött a helyi polgárőr szervezettel annak érdekében, hogy a város életének lehető legtöbb szegmensében gazdagodhasson a civil összefogások és kezdeményezések adta önszerveződő segítség által. Ennek lényegi eleme a helyi köztisztasági feladatokban való aktív közreműködés. A helyi köztisztasági szolgáltató lehetőségei korlátozottak több tekintetben is (pl.: munkaidő, szemetes autóval bejárhatatlan útvonalak, konténer elhelyezésének szűkösége, stb.), melyet tökéletesen egészít ki az illegális személtelrakásoknak, hulladékelhelyezéseknek a polgárőrség általi közvetlen humán erőforrásokkal történő felszámolása. Mindezek hiánya az önkormányzatnak jelentős többletfordítást igényelne.

6. **Felhasználtak-e EU pályázati forrásokat a gyakorlat megvalósításában?**

Igen
Nem **X**

7. **Amennyiben igen, a benyújtott projektjavaslat azonosító száma:** -

8. A projekt végrehajtásával megbízott személy adatai:

Név, és az önkormányzatban betöltött pozíció:	Dr. Lang Zoltán Százhalombattai Polgármesteri Hivatal Hatósági Irodájának Vezetője
Cím:	2440 Százhalombatta, Szent István tér 3.
Telefon:	23/542-248
E-mail:	hatirvez@hivatal.battanet.hu

Alulírott tanúsítom, hogy a pályázatban foglalt adatok megfelelnek a valóságnak.

Polgármester neve:

Vezér Mihály Ph. D.

Százhalombattai Közbiztonsági Egyesület
Polgárőr Szervezetének képviselőjeként:

Szél Pál
elnök

INFORMÁCIÓK A JÓ GYAKORLATRÓL

9. A település legfőbb problémái

Írja le az önkormányzat fő problémáit, hivatkozzon hivatalos dokumentumokra, amennyiben az szükséges (max. 100 szó).

Általánosságban véve a település főbb problémái között említhető az egyik nagyüzem (Dunamenti Erőmű) működésének szinte teljesen minimálisra való csökkentése, melynek következtében a munkanélküliségi ráta emelkedő tendenciát mutatott, és az Önkormányzatnak mindent el kellett követnie annak érdekében, hogy helyi eszközökkel csökkentse a munkanélküliség további emelkedését. Másik fő problémaként megnevezhető a költségvetés sebezhetősége, hiszen az jórészt a legnagyobb iparüzési adó befizetőjének (MOL) gazdasági teljesítőképességén múlik, hogy milyen mértékben tervezhetők a bevételi és kiadási előirányzatok, a bevételi oldal így kevés lábbon áll. A költségvetés ilyen jellegű kitettsége miatt folyamatosan kell keresni az egyéb megoldásokat (Ipari Park fejlesztés, turizmus, pályázati lehetőségek)

10. A probléma leírása, amelyre a gyakorlat megoldást nyújt

Írja le az okokat, összefüggéseket, amelyre a gyakorlattal választ kívántak adni, megnevezve a csoportokat, a módszereket, időzítést is (max. 200 szó).

A jó gyakorlattal összefüggő akut probléma hosszabb ideje a városban, hogy egyes településrészek, kifejezetten a garázssorok, a település közeli erdős részek, egyéb nem frekvenciált helyszínek, és a két nagy ipari létesítményhez (Dunamenti Erőmű, MOL Dunai Finomító) közeli területek alkalmat adnak a rendszeres illegális hulladéklerakásra és személtelhelyezésre. Mivel a helyi köztisztasági szolgáltató elsődleges feladata a ténylegesen lakott településrészek szemét- és hulladékmentesítése, hulladéktároló edények elszállítása és ürítése, így relatíve kevesebb energiát tud fordítani a fenti helyszínek hulladékmentesítésére, illetve ez többletköltséget is generál. Hozzájárul ehhez, hogy a városi fejlett infrastruktúra talán el is kényelmesítette a városlakókat, akik így a megoldást korábban az önkormányzattól várták.

11. A jó gyakorlat bevezetésének céljai

Mit kívántak elérni a gyakorlat bevezetésével? Ki a gyakorlat célcsoportja? (max. 100 szó).

A jó gyakorlat bevezetésével elsősorban a települési környezet hulladékoktól és szeméttől való tehermentesítését célozza, de hozzádeka, hogy a civil szféra, és az állampolgárok bevonása olyan – ha nem is a teljes városi társadalomra nézve, de jelentős szegmensére – összefogást valósít meg, mely példaértékű lehet akár a felnövekvő generáció számára, akár alkalmas lehet az állampolgárok szemléletformálására. Célcsoportnak így tekinthető gyakorlatilag minden korosztály, függetlenül bármiféle végzettségtől, értékrendtől, stb., aki a környezettudatos személtelmoóddal azonosulni tud, és figyelemmel van szűkebb és tágabb környezetének szépségére és kulturált színezetére.

12. A jó gyakorlat kezdeményezése és előkészítése

Ki kezdeményezte probléma megoldását (önkormányzat, állampolgárok, támogató, civil szervezet, magáncég stb.)? Ki tervezte meg a jó gyakorlatot, és milyen lépésekkel (stratégiaalkotás, akcióterv, projekt javaslat) tervezték annak végrehajtását? A jó gyakorlat az önkormányzat általános stratégiájának része, vagy speciális stratégiát alkottak erre a célra? Miért e kezdeményezés mellett döntöttek? (max. 300 szó)

Százhalombatta Város Önkormányzata abban a szerencsés helyzetben van, hogy a Százhalombattai Közbiztonsági Egyesület Polgárőr Szervezetének elnöke, és vezetőségi tagja is a képviselő- testület tagja. Így az Önkormányzat és a helyi polgárőrség közötti kapcsolat a legközvetlenebbnek mondható, mely biztosítéka és záloga a városvezetés a polgárőrség kölcsönös és szoros együttműködésének. Ebből következően az együttgondolkodás ugyanazon a platformon valósulhatott meg, tulajdonképpen az önkormányzati munka területén. Mint fentebb említésre került, az Önkormányzat már korábban felismerte a polgárőrséggel való együttműködésben rejlő – többek között helyi társadalomformáló – értékeket, mely tulajdonképpen intézményesült a 2011- es együttműködési megállapodás szentesítésével. Százhalombatta Város Önkormányzata hagyományosan kiemelt figyelmet kell, hogy fordítson és fordít is a környezetvédelem kérdésére, hiszen a két nagyüzem működése korábban ezt elengedhetlenné tett. Így Százhalombatta jelenleg is rendelkezik környezetvédelmi programmal, és olyan dokumentumokkal (Integrált Településfejlesztési Stratégia, Településfejlesztési Konceptió, stb.) melyek szerkezeti egységeiben önállóan, vagy szintézisben komoly hangsúlyt kap a környezetvédelem témaköre. Nem hagyható figyelmen kívül a fenntartható fejlődés stratégiája, a Local Agenda 21 elnevezésű projekt sem. Valójában így külön akcióterv nem kellett, hogy készüljön a jó gyakorlatra, hiszen a környezetvédelem fejlesztési irányai az említett koncepciókban rövid, közép és hosszútávra is megjelennek, az ezekben

foglalt zsinórmértékek, elvek és kimunkált sarokpontok mentén, a polgárórség és az Önkormányzat együttmüködése a helyi közzszolgáltatások említett szegmensében értékteremtő innovációban valósulhatnak meg. Százhalombattán hagyományosan kiemelkedően jó formákban valósul meg az Önkormányzat együttmüködése a polgárórséggel, gyakorlatilag a közös tervezés cselekvés, végrehajtás és ellenörzés minden formája aposztrófálható jó gyakorlatként. Az illegális hulladéklerakók felszámolásáért azonban nem kizárólag a környezet hálás, hanem az élet – és vagyonbiztonság szemszögéből is fontos a megelőzés, hiszen több alkalommal előfordult ezek területén tüzeset, mely esetekben csak a gyors reagálásnak volt köszönhető, hogy nem keletkeztek nagyobb mértékű károk.

13. A jó gyakorlat megvalósítása

Írja le röviden a gyakorlatot. Milyen tevékenységeket folytattak annak végrehajtása során (Ki hajtotta végre a gyakorlatot? Ki szervezte, menedzselte azt? Mennyi ideig tartott a tevékenység? Hol valósult meg a tevékenység?) Van-e partnere az önkormányzatnak a jó gyakorlat végrehajtásában? Amennyiben igennel válaszol, részletezze a partnerek hozzájárulásának jellegét, mértékét! (max. 400 szó)

A pályázati felhívás a pályázati feltételek között több feltételt is kiemel a benyújtás vonatkozásában, így röviden szükséges lehet kitérni ezen kritériumokra. A hatékony és eredményes polgárórségnek való megfelelést, valamint az Önkormányzattal való hatékony együttmüködési misem bizonyíthatja jobban, mint az, hogy Százhalombatta Város Önkormányzata az Országos Polgárör Szövetségtől 2014. évben elnyerte a „Polgárör Város” kitüntető címet. Százhalombatta Város Önkormányzata a 18/2015.(II. 12.) Ök. számú határozatával döntött úgy, hogy a 2011-2015. évekre szóló - 112/2011. /III.24./ számú önkormányzati határozattal elfogadott – Középtávú Közbiztonsági Koncepcióját felülvizsgálta, és a 2015-2020. évekre vonatkozó közbiztonsági stratégiai dokumentumot a határozat melléklete szerinti tartalommal elfogadja. A koncepció felülvizsgálata és elfogadása tehát gyakorlatilag a folytonosság elvei szerint ment végbe. A település önkormányzata a polgárör egyesület megalakulása óta az éves költségvetési rendeleteiben meghatározott előirányzatok biztosításával támogatja a szervezetet. A település közbiztonsága a környező településekhez képest és Pest megyében is kiemelkedő, melyet olyan nyilvános dokumentumok is bizonyítanak, mint például az illetékes rendörkapitány éves beszámolóiban rögzített bñnyügi statisztikák.

Mint az fentebb rögzítésre került az Önkormányzat képviselő- testületében a polgárórség két vezetőségi tagja is képviselteti magát, egyikük a közrendi feladatkörökkel megbízott bizottság elnöke, másikuk közrendi és sport tanácsnok. Rátérve a jó gyakorlat lényegére, annak alapelemei és célja, hogy a településszerkezeti sajátosságokból adódóan megnövekedett illegális szemétklerakásokat megszüntesse, szélesebb spektrumú végrehajtását tekintve közös szemétszedési akciókat menedzseljen, és ehhez minden olyan eszközt és lehetőséget felhasználjon, mely a helyi közhatalom, közzszolgáltató, intézményhálózat, civil kezdeményezések, és önkéntes tevékenységek közötti szinergiák felismerésén és kihasználásán alapul. A tevékenység végrehajtása során gondosan megtervezett, az érintett területekre koncentrált önkéntes hulladékmentesítési akciók kerültek megszervezésre. Ez előnyös a helyi közzszolgáltató részére, hiszen elsősorban a polgárórség adja a humán erőforrást, a szolgáltató viszont az önkéntesek rendelkezésére tudja bocsátani a szükséges tárgyi eszközöket (pl.: lapátok, védőeszközök, hulladéktároló edények, konténerek, stb.) Az Önkormányzat a maga eszközeivel szintén nagymértékben hozzá tud járulni ezekhez a szemétk- és hulladékgyűjtési programokhoz, például behajtási, közterülethasználati engedélyek kiadásával, az önkormányzati közterület- felügyelet bevonásával, szervezési- igazgatási tevékenységek átvállalásával, jogi segítségnyújtás biztosításával, stb. A helyi társadalmi aktivitást és összefogást serkentette az is, hogy több esetben a képviselő- testület különböző „pártállású és színezetű” tagjai mutattak olyan példaértékű együttmüködést, mely az egyes „szavazótáborok” közötti kapcsolatot fűzte szorosabbra. Az önkormányzat képviselő- testülete, mint a település legfőbb döntéshozó szerve, az egyes ülésein tett felhívásokkal, napirend előtti hozzászólásaival is erősíti a környezettudatos szemléletmódot, hiszen így az állampolgárok esetében is máshogy tükröződik le ennek fontossága, a polgárórség vezetőinek képviselő- testületben folytatott aktív propagálásának is köszönhetően.

14. Ki menedzselte a gyakorlat kialakítását (önkormányzat vagy a partner)? Mikor kezdték és mennyi ideig tartott a bevezetés? Felmerült-e valamilyen probléma a bevezetés során, ha igen, melyek voltak azok, és hogyan oldották meg azokat? (max. 300 szó)

Amennyiben az együttmüködésben résztvevők menedzselési szerepeit hangsúlyozni szükséges úgy az mondható el, hogy a polgárórség az, aki ebben orozslánrészt vállalt. Mindenekelőtt a nyilvántartott tagságával, de ezek mellett olyan együttmüködői partnerek bevonását is kezdeményezte, akik hozzájárulnak a program sikeréhez és hatékonyságához. A Százhalombattai Közbiztonsági Egyesület Polgárör Szervezete együttmüködési megállapodást kötött a büntetés- végrehajtás területileg illetékes szervével. Az együttmüködési megállapodás lényege, hogy olyan személyeket foglalkoztatnak, akiket a bíróság jogerősen közérdekű munkára ítél. Gyakorlatilag ez nem csak a helyi szabad kapacitású munkaerő jelenléte miatt jó, hanem a büntetés- végrehajtás és igazságszolgáltatás rendszerének is

lehetőséget teremt a büntetések letöltésére. Szintén hasznos kezdeményezés, hogy a polgárőrségnek megállapodása van a helyi Széchenyi István Szakközépiskola és Gimnáziummal arra nézve, hogy az érettségi előtt álló diákok a kötelező óraszámban teljesítendő közösségi szolgálatot helyben tehessek meg. A fenti célcsoportok, személyek bevonása a hulladékgyűjtési akciókba a polgárőrség tagságán és a lakossági önszerveződő csoportokon túl, nagy segítséget jelentenek a kitűzött célok és eredmények megvalósításában. A program menedzselésének további fontos eleme, hogy a polgárőrség rendszeresen prevenciók oktatásokat tart a város iskoláiban, középiskoláiban, megmozgatva ezzel az „utánpótlásbázist”, és nem utolsósorban a gyermekeken keresztül a program üzenete eljut a szülőkhöz, törvényes képviselőkhöz, így adott esetben élménydús családi programmá is válhat pl.: egy hétvégi hulladékmentesítési akció. Itt jegyzendő meg, hogy mivel a Százhalombattai Közbiztonsági Egyesület Polgárőr Szervezete megalakulása óta kiemelt figyelmet fordít a környezetvédelem kérdéskörére, a polgárőrség környezetvédelmi csoportjának két vezető tagja toxikológus, vegyipari mérnök, illetve vegyipari technikai végzettséggel rendelkezik, mely biztosítékul szolgál a szakértelem jelenlétére. A környezetvédelmi csoport működése folyamatos, intézkedést, beavatkozást igénylő esetben a szükséghelyzethez igazodó létszámra bővül. A hivatkozott programok, jó gyakorlat bevezetése tulajdonképpen nem igazán köthető meghatározott dátumhoz, az a hosszú évek során folyamatosan nőtt ki magát olyan megmozgató erővé, mely mostanra egyesíteni tudja a város társadalmi alrendszerének legkülönbözőbb csoportjait.

15. Milyen módszereket alkalmaztak a helyi lakosok bevonására a gyakorlat előkészítése és megvalósítása során (találkozók, nyilvános viták, tömegkommunikáció, kiadvány, önkormányzati honlap, emailek stb.)? (max. 100 szó)

Gyakorlatilag eleve a kérdés predesztinálta magát a választ is, hiszen általában a fentiek alkalmasak az együttműködés elősegítésére. Információs társadalmunk szükségszerű követelménye, hogy a széles tömegek által figyelemmel kísért internetes lehetőségeket, online felületeket (városi honlap, városi újság internetes honlapja) közösségi portálokat kihasználjuk. Ugyanakkor egy széles bázis megítélésem szerint megmozgatható a mindennapos társas interakciókkal is. (pl.: szomszédok egymást közt beszélnek, hogy hallottak róla, települési képviselő a körzetében elindítja az információáramlás folyamatát) Továbbra is kiemelendő a legfőbb döntéshozó szerv képviselő- testület nyilvános üléseinek szerepe, ez egyfajta olyan többlet hangsúlyt biztosít a kezdeményezésnek, mely magában hordozza a sikeres kooperációt.

16. A jó gyakorlat eredményei

Mutassa be a gyakorlat eredményeit, amelyek választ adtak a 2. pontban felsorolt problémákra! Hatással volt-e a gyakorlat az önkormányzat igazgatására és hogyan? Hatással volt-e a gyakorlat az önkormányzati szolgáltatások felhasználóira, és hogyan? Az Ön megítélése szerint a lakosságnak hány százaléka tartozik a gyakorlat hasznélvezői közé? (max. 300 szó)

A jó gyakorlat eredményei között kell említeni mindenekelőtt a szebb, tisztább, komfortosabb városi környezetet, melyhez szorosan kapcsolódik, hogy a kisebb hulladékterheléssel a település és környékének faunája és élővilága úgymond „fellélegezhet”. Különösen fontos ez egy olyan Duna menti településnek, ahol a folyó gyönyörű part menti szakasza nem csak a helyi lakosok, hanem a környékeliek által is előszeretettel látogatott. Lehetőséget teremtett a jó gyakorlat arra, hogy a természet által ajándékozott, és a város, városiak által telepített és gondozott növények, zöld területek olyan formájukban maradhassanak épségben, ami kiemeli a várost arculatában. Talán nem véletlen, és jelentős eredménynek mondható, hogy a város 2011- ben a „Virágos Magyarországért Verseny” fődíját kaphatta meg, majd 2012. évben az „Entente Florale Europe” ezüst fokozatával büszkélkedhetett. 2014- ben az előbbieket állami elismeréseként Miniszterelnöki Oklevelet vehetett át a város vezetősége. Közvetve, vagy közvetlenül tehát a város teljes lakossága profitálhatott, profitálhat az Önkormányzat és a polgárőrség ezirányú együttműködéséből.

Mivel a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § 11. pontja szerint a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok különösen:..... helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás; ezért az önkormányzati igazgatás tekintetében települési alapfeladat ellátását segíti a polgárőrséggel történő kooperáció.

Mint említettem a helyi közszolgáltató szemszögéből is előnyös a jó gyakorlat, hiszen rendelkezésre álló erőforrásait más módon és más irányban is mozgósíthatja, mellyel többletszolgáltatást nyújthat más közfeladat ellátásában. Nem utolsósorban, ha az illegális hulladéklerakók felszámolásával megelőzhető az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető esetek (az említett tüzeset, mikor felgyulladt az egyik ilyen szeméthez a lakótelep szélének közvetlen közelében) akkor elmondható, hogy értéke a jó gyakorlatnak felülmúlhatatlan.

17. Van-e hivatalos elemzés a gyakorlat eredményeiről? Ki tartja nyilván az eredményeket, és milyen módon? (max. 100 szó)

A gyakorlat eredményeiről – egyelőre - nincs olyan hivatalos elemzés, mely szám adatokkal, azok összehasonlító elemzésével, abból levont következtetésekkel, konklúziókkal operál, és ezek függvényében felállítható jövőbeni tervek, stratégiák számokra alapozott megalkotását segíthetné. Mindazonáltal elgondolkodtató – ha nem is patikamérleg szintjén – olyan számításokat végezni, melyekkel nagyságrendi pontossággal lehetne kiszámolni, pl.: a megtakarításokat. (pl.: helyi közszolgáltató munkaviszonyban álló személyzetének bérét éves szinten hogy váltja ki az önkéntes tevékenység, a közszolgáltató által rendelkezésre bocsátott eszközök, mennyiben csökkentik nagyobb mértékű önkormányzati támogatás biztosításának szükségességét, stb.)

18. Népszerűsítették-e a gyakorlatot, és milyen módon (tömegkommunikáció, konferencia, találkozók stb.)? Megismerték-e a helyi lakosok a gyakorlatot, és mennyire voltak elégedettek azzal? Más önkormányzat megismertette-e a gyakorlatot? Alkalmazta-e már más önkormányzat is azt? (max. 200 szó)

Természetesen a jó gyakorlat folyamatos propagálása és népszerűsítése elengedhetetlen, hiszen éppen az egyik lényege, veleje, hogy tudatosan, társadalmi összefogásra való buzdítással érthessük el a kitűzött célokat. A legjobb népszerűsítés talán éppen az, ha felismerik a helyi lakosok, hogy az Önkormányzat és a polgárőrség közreműködésébe aktívan bekapcsolódva tudják élvezni annak eredményeit. (Egy tengernyi műanyag flakontól megszabadított Duna parton megejteni a hétfégi bográcsozást, mégis csak szebb élmény, mint adott esetben a flakonokkal megrakni a tüzet, ha le szeretnénk ülni). A jó gyakorlat, program népszerűsítésének eszközei voltak a már fentebb említett információs csatornák, a helyi újság, televízió, de a szervezett vagy csoportos interakciók során átadott tapasztalatok, élmények, eszmecserek is fő közvetítők, népszerűsítői a gyakorlatnak. Kiemelendő az is, hogy az Önkormányzat az általa alapított díjak, elismerések odaítélésével is hozzájárul ahhoz, hogy az ilyen programokban részt vevők elismerést és megbecsülést nyerjenek, és az élenjárókra szűkebb és tágabb környezetük is büszke lehessen. Ilyen például a Környezetvédelmi Díj, vagy a Közösségért Díj, ahol többek között a pályázat tárgyát képező, vagy hasonló szervezetekben jelentős aktivitást vállaló és tanúsító személyek munkáját értékeli a képviselő-testület. De ide sorolható a már említett iskolai prevenció programok szervezése és megtartása is. Más Önkormányzat felé történő megismertetés és népszerűsítés felé mindig nyitott Önkormányzatunk.

19. Mutassa be, hogy a gyakorlat végrehajtása milyen hatással volt az önkormányzat 1. pontban felsorolt problémáira! (max 100 szó)

A hivatkozott pontban feltett kérdéshez, mely értelmezésem szerint a település komplex, és legfajszínűsabb problémájára, problémáira vonatkozik, jól átgondoltan lehet csak megválaszolni, hogy arra milyen hatással volt a jó gyakorlat. Talán nem fikció, hogy a rendezett települési környezet és például az ezért kapott kitüntetések (Virágos Magyarországért Verseny, Entente Florale Europe), valamint az egyébként is jó adottságokkal való okos sáfárkodás (Százhalombatta – Óváros és a Duna part a környék egyik gyöngyszeme) olyan turisztikai vonzerőt biztosíthat a város számára, mely képezheti egy stabilabb, a mostanihoz képest kevésbé sérülékeny költségvetési gazdálkodás alapját.

20. Források

Mennyibe került a gyakorlat végrehajtása? Milyen pénzügyi forrásokat használtak fel (önkormányzat saját költségvetése, állami források, támogatók stb.)? Mekkora volt a gyakorlat összes forrásigénye (emberi erőforrás az önkormányzaton belül és azon kívül is, számítógépek, irodák, más eszközök)? Okozott-e megtakarítást a gyakorlat az önkormányzati költségvetésben, és ha igen, akkor milyen módon és mekkora összegben? (max. 200 szó)

Mivel a leírtakból is kitűnik, egy komplex, összetett tevékenységösszességről beszélhetünk, melynek eleme az önkéntes állampolgári aktív cselekvés is, ezért pontosan a visszatérően végrehajtott, programok, szemétszedési akciók forrásoldalát, és kiadási szükségleteit pontosan megbecsülni nem lehet. Mint említettem Százhalombatta Város Önkormányzata az éves költségvetési rendeleteiben a mindenkori gazdasági teljesítőképességéhez mérten, meghatározott pénzüsszeget biztosít a polgárőrség működési támogatására, mely államháztartáson kívüli forrásátadásként kezelendő. A támogatási szerződésben a felek konkretizálják, hogy milyen kiadások számolhatók el a támogatás terhére. A teljesség igénye nélkül ilyen például, láthatósági mellény, irodaszerek, toner, irodai eszközök javítási költsége, üzemanyag, stb. Mindezen támogatások természetesen a polgárőrség komplett éves működését hivatottak segíteni, és nem készült még olyan kimutatás, hogy az összes támogatási összegből milyen összegű pénzeszköz fordítottak a hulladékmentesítési, szemétszedési akciók megvalósítására. Ugyanígy nem lehet pontosan

meghatározni, hogy az együttműködő partnerek (közszolgáltató, önkormányzat, civil szféra) rendelkezésére álló eszközpark milyen kiadás-megtakarítás egyenleti együtthatót eredményezett. Annyi bizonyos, hogy az Önkormányzat és a polgárőrség összefogásából kijegecesedett értékegy, ellentétben az egymástól elszigetelt tevékenységekhez képes hasznot és megtakarítást generált a város kiadási tételei körében.

21. A jó gyakorlat fenntarthatósága

Folytatják-e a gyakorlat végrehajtását, és ha igen, milyen forrásból finanszírozzák azt? Milyen módon hat a példa eredménye a jövőre nézve? Van-e valamilyen világos, intézményesült mechanizmusa (hivatalos dokumentum, az állampolgárok magatartásváltozása stb.) a gyakorlat folytatásának a jövőben? (max. 100 szó)

A programokat és a jó gyakorlatot a jövőben mindenképpen folytatni szeretné az Önkormányzat. Sajnos nem várható, hogy a közvetlen környezetükre adó állampolgárok mellett ne jelenjenek meg olyan elemek, akik különféle fajtájú hulladékaikat, ne a megfelelő formában ártalmatlanítsák, vagy a hulladékkezelőnek adják át. Továbbra is bízunk abban, hogy a polgárőrséggel hosszú évek során kialakított kölcsönös együttműködés hasonló kiváló színvonalon fennmarad, segítségével, és az önkormányzat eszközeivel, kettejük kapcsolatrendszerével továbbra is folytathatjuk. A gyakorlat finanszírozása elsősorban önkormányzati finanszírozásból valósulhat meg, de folyamatosan figyeljük az e tárgykörben kiírt pályázatokat (mint jelen pályázat is).

22. Támogatás más önkormányzatnak a jó gyakorlat átvételére

Van-e valamely speciális előfeltétele (szervezési, pénzügyi, földrajzi stb.), hogy más önkormányzatnak segítséget tudjanak nyújtani a jó gyakorlat átvételéhez? Mit tud felajánlani segítségül ahhoz, hogy más önkormányzat is alkalmazza az Önök gyakorlatát (tanulmányutak, látogatók fogadása, képzés, dokumentumok, szakértői támogatás stb.) t? (max. 100 szó)

Mint az kitűnik az eddig leírtakból, igazából speciális előfeltétele nincs a jó gyakorlatnak. Viccesen megjegyezve talán az előfeltétel, hogy nagyfokú legyen az illegális szemétkerakás és hulladék elhelyezés, de nem gyanítható, hogy ennek tudatos megteremtésére bármely önkormányzat vállalkozna. Segítségül a fent felsoroltakat mind biztosítani tudja Önkormányzatunk, de a fentiekre visszakanyarodva, adódjon az a szerencsés helyzet minden magyarországi településen, hogy ne kelljen Önkormányzatunk eddig megszerzett tapasztalataira támaszkodnia az illegális szemétkerakók felszámolásában.

23. Tanulságok-megjegyzések

Mutassa be, hogy mit lehetne még javítani a gyakorlat ismételt végrehajtása során! Melyek voltak a legnagyobb kihívások, amelyekkel a végrehajtás során szembesültek? Mik a levonható tanulságok? (max. 200 szó)

A gyakorlatot a jövőben mindenképpen folytatni érdemes. Környezetszépítő, a természeti elemek terhelését csökkentő következményei felbecsülhetetlenek az amúgy is erőteljes negatív hatásoknak kitett növényi és állati faunára nézve. A program korábbi szakaszaiban talán kihívásnak volt tekinthető, hogy az abban résztvevők, hogyan, mikor, milyen módon hangolják össze tevékenységeiket, hogy a lehető legnagyobb mértékű együttműködési többlethatás érvényesülhessen, de ez az idők során kikristályosodott. Ilyen módon folyamatosan fejleszteni szükséges a kifejtett népszerűsítő és propagáló tevékenységet a gyakorlat vonatkozásában, akár meg lehetne szólítani partnereket, megnyerni nagyobb mértékben a gazdasági szektort, így újabb erőforrások bevonását lehetővé tenni. El kell gondolkodni azon, hogy a gyakorlatnak meg lehetne nyerni egy „arcot”, egy „híres” embert, aki olyan többlet löketet is indukálhatna, mely a program eredményeit fokozná. Nem teljesen hamvába holt ötlet, a frekvenciált helyszínekre olyan plakátok, táblák, elhelyezése (mint például a cigarettásdobozokon), melyek „elrettentő”, elgondolkodtató hatással lehetnek a szemétkerakókra és lerakókra, például azzal, hogy bemutatják, milyen mérgező anyagok juthatnak a talajba, vizekbe, azok milyen hatással vannak az emberi szervezetre, milyen elváltozásokat, egészségkárosodást okozhatnak. Végezetül, talán így részben fején találtuk a szöveget a gyakorlat mottójával, szlogenjével, miszerint: „Ha teheted, szedd! Tedd szebbé, egészségesebbé környezetet, így lehet csak élhetőbb szeretett lakóhelyed”.

A pályázati formanyomtatvány formájában változtatható – a megadott szavak mennyiségének figyelembe vételével. A pályázatot két nyomtatott (egy eredeti és egy másolat) példányban postai úton ajánlott küldeményként a TÖOSZ címére (1406 Budapest 76. Pf. 50.) és egy elektronikus példányban (palyazat@toosz.hu e-mail címre) kell benyújtani, legkésőbb **2016. szeptember 12-ig**. A pályázathoz a jó gyakorlat eredményeit bemutató dokumentumok, kiadványok, fotók anyagát az önkormányzat honlapjára feltöltve és a linket beillesztve van lehetőség megküldeni. A mellékletek megküldésével hozzájárul a dokumentumok, kiadványok, fotók szabad felhasználásához.

Az Irányító Bizottság fenntartja a jogot, hogy bármely kategória tekintetében nem hirdet győztest.

Bármely felmerülő kérdésével forduljon bizalommal a TÖOSZ titkársághoz (www.toosz.hu), az alábbi elérhetőségek valamelyikén.

Tel: (06-1) 321-2496 Fax: (06-1) 413-0482 E-mail: balla@toosz.hu